

СОДЕРЖАНИЕ И РЕЗЮМЕ

I. Содержание

Предисловие

Часть первая: О предмете и системе права

Раздел I: О системе вообще (введение)

Глава I: Что такое система

Глава II: О дифференцирующих критериях вообще

Глава III: Объективная реальность системы

Глава IV: Историческая обусловленность системы

Раздел II: Система права

Глава I: Предмет системы права

Глава II: Исторический обзор взглядов о системе права

Глава III: Советская дискуссия о системе социалистического права

Глава IV: Общее введение в исследование существенного дифференцирующего признака

Глава V: Общественные отношения, являющиеся предметом правового регулирования

1. Отношения материальные и идеологические как предмет правового регулирования

2. Поведение людей как носитель общественных отношений

3. Соотношение права и предмета его регулирования

4. Соотношение правоотношений и общественных отношений регулируемых правом

5. Так наз. пробелы в праве (экскурсе)

Глава VI: Предмет правового регулирования

Глава VII: Существенный дифференцирующий признак

Часть вторая: Предмет чехословацкого социалистического права.

Вводные замечания

Раздел I: Предмет диспозиции и санкции норм чехословацкого социалистического права

Глава I: Введение

Глава II: Об имущественных отношениях вообще

Глава III: Поведение людей в имущественных отношениях

A. Отношения по собственности

1. Общие замечания

2. Отдельные полномочия собственника

3. Так называемые вещные права на чужую вещь

B. Обязательственные отношения

I. Основанные на юридических действиях (сделках)

II. Обязательства из правонарушений

1. возмещение вреда

2. ответственность за недоброкачество

3. ответственность за просрочку

4. некоторые другие случаи ответственности из правонарушений

III. обязательства из неосновательного обогащения

B. Отношения, возникающие из наследования

Г. Так наз. личные неимущественные права

- Глава IV: Заключение: Специфическое отличие поведения людей, регулируемого гражданским правом
- Раздел II: Предмет гипотезы норм чехословацкого гражданского права
  - Глава I: Общие определения субъекта гражданских правоотношений и предмета поведения, регулируемого гражданским правом.
    - а) Субъекты гражданских правоотношений
    - б) Предмет поведения людей, регулируемого гражданским правом
  - Глава II: Общее определение юридических фактов
  - Глава III: Экскурс о каузе и юридическом основании
- Раздел III: Предмет правоотношений и сделок
  - Глава I: Предмет правоотношения
  - Глава II: Предмет юридических сделок и предмет охраны
    - A. Предмет юридических следок
    - B. Предмет охраны
- Часть третья: Система чехословацкого социалистического гражданского права
  - Раздел I: Количественная структура правоотношений
    - Глава I: Проблематика абсолютных и относительных прав с точки зрения предмета гражданского права и его системы
    - Глава II: Абсолютная и относительная ответственность
    - Глава III: Понятие правоотношения (экскурс)
  - Раздел II: Так называемые вещные права
  - Раздел III: Система чехословацкого социалистического гражданского права
    - Глава I: Общие замечания
    - Глава II: Общая часть гражданского права
      - 1. Субъекты
      - 2. Юридические факты
      - 3. Предмет поведения людей
    - Глава III: Абсолютные права
    - Глава IV: Относительные права (обязательства)
      - A. Общее обязательственное право
      - B. Хозяйственное обязательственное право
    - Глава V: Заключение и замечания о системе гражданского кодекса

Перечень литературы

Резюме на русском языке

Резюме на французском языке

II. Резюме

После вводных замечаний, посвященных некоторым методологическим и гносеологическим вопросам, относящимся к научной системе вообще и системе права в частности, автор приходит к выводу, что система права обусловлена исторически и существует объективно, так как в самом предмете познания объективно даны определенные дифференцирующие признаки.

Наука, следовательно, не создает дифференцирующих критериев системы, а познает их и тем самым познает и систему. Что касается системы права, то здесь речь идет не только о процессе познания, но в ней отражаются и волевые моменты, в первую очередь интерес господствующего класса, тем более, что предметом классификации является право как общественное явление, на образование

OBJET ET SYSTÈME DU DROIT CIVIL TCHÉCOSLOVAQUE

TABLE ANALYTIQUE DES MATIÈRES ET RÉSUMÉ

I. Table analytique des matières

Introduction

Première partie: De l'objet et du système du droit

Livre I Du système en général (introduction)

- Chapitre I Ce que c'est un système
- Chapitre II Des critères de différenciation en général
- Chapitre III Réalité objective du système
- Chapitre IV Conditionnalité historique du système

Livre II Système du droit

- Chapitre I Objet du système du droit
- Chapitre II Aperçu historique des théories du système du droit
- Chapitre III Discussion soviétique au sujet du système du droit socialiste
- Chapitre IV Introduction générale à l'examen du trait de différenciation essentiel
- Chapitre V Rapports sociaux faisant l'objet de la réglementation juridique
  - 1° Rapports matériels et idéologiques en tant qu'objets de la réglementation juridique
  - 2° Conduite humaine en tant que porteuse des rapports sociaux
  - 3° Rapports entre le droit et l'objet de la réglementation juridique
  - 4° Relation des rapports juridiques et des rapports sociaux réglementés par le droit
  - 5° Les soi-disant «lacunes du droit» (Digression)
- Chapitre VI Objet de la réglementation juridique
- Chapitre VII Trait de différenciation essentiel

Deuxième partie: Objet du droit civil socialiste tchécoslovaque

Introduction

Livre I Objet de la disposition et de la sanction des normes du droit civil socialiste tchécoslovaque

- Chapitre I Introduction
- Chapitre II Rapports patrimoniaux en général
- Chapitre III Conduite humaine dans les rapports patrimoniaux
  - A. Rapports de propriété
    - 1° Exposé général
    - 2° Différentes prérogatives du propriétaire
    - 3° Droits dits réels portant sur la chose d'autrui
  - B. Rapports résultant des obligations
    - I Rapports basés sur des actes juridiques
    - II Obligations nées de la violation d'un droit
      - 1° Réparation du dommage
      - 2° Responsabilité pour des vices
      - 3° Responsabilité du retard causé
      - 4° Quelques autres cas de responsabilité née de la violation d'un droit

- III Obligations nées de l'enrichissement sans cause
        - C. Rapports résultant de l'héritage
        - D. Les soi-disant droits personnels extrapatrimoniaux
      - Chapitre IV Conclusion: Différenciation spécifique de la conduite humaine réglementée par le droit civil
    - Livre II Objet de l'hypothèse des normes du droit civil socialiste tchécoslovaque
      - Chapitre I Détermination générale du sujet des rapports de droit civil ainsi que de l'objet de la conduite humaine réglementée par le droit civil
        - 1° Sujets des rapports de droit civil
        - 2° Objet de la conduite humaine réglementée par le droit civil
      - Chapitre II Détermination générale des faits juridiques
      - Chapitre III Cause et titre (titulus) des obligations (Digression)
    - Livre III Objet des rapports et des actes juridiques
      - Chapitre I Objet des rapports juridiques
      - Chapitre II Objet des actes juridiques et objet de la protection juridique
        - 1° Objet des actes juridiques
        - 2° Objet de la protection juridique
- Troisième partie: Système du droit civil socialiste tchécoslovaque*
- Livre I Structure quantitative des rapports juridiques
    - Chapitre I Problèmes des droits absolus et des droits relatifs considérés du point de vue de l'objet du droit civil et de son système
    - Chapitre II Responsabilité absolue et responsabilité relative
    - Chapitre III Notion de rapport juridique (Digression)
  - Livre II Droits dits réels
  - Livre III Système du droit civil socialiste tchécoslovaque
    - Chapitre I Exposé général
    - Chapitre II Partie générale du droit civil
      - 1° Sujets
      - 2° Faits juridiques
      - 3° Objet de la conduite humaine
    - Chapitre III Droits absolus
    - Chapitre IV Droits relatifs (obligations)
      - 1° Droit général des obligations
      - 2° Droit économique des obligations
    - Chapitre V Conclusion et considérations sur le système du Code civil

II. Résumé

Après avoir essayé, dans l'introduction de son oeuvre, de résoudre quelques questions méthodologiques et gnoseologiques relatives au système scientifique en général et au système du droit en particulier, l'auteur conclut qu'un système du droit est historiquement conditionné et qu'il existe d'une façon objective par suite de l'existence objective de certains traits de différenciation dans l'objet de la connaissance.

La science ne crée donc pas des traits de différenciation d'un système; elle les y distingue et c'est ainsi qu'elle apprend à connaître le système. Toutefois, en ce qui concerne le système du droit, ce n'est pas seulement le processus de connaissance qui entre

OBSAH

Předmluva	
<i>Část prvá: O předmětu a systému práva . . . . .</i>	9
<i>Oddíl I: O systému vůbec (úvod) . . . . .</i>	9
Kapitola I: Co je systém	9
Kapitola II: Obecně o diferenačních kritériích	11
Kapitola III: Objektivní realita systému	12
Kapitola IV: Historická podmíněnost systému	19
<i>Oddíl II: Systém práva . . . . .</i>	20
Kapitola I: Předmět systému práva	20
Kapitola II: Historický přehled názorů o systému práva	22
Kapitola III: Sovětská diskuse o systému socialistického práva	29
Kapitola IV: Obecné uvedení zkoumání podstatného diferenačního znaku	39
Kapitola V: Společenské vztahy, které jsou předmětem právní úpravy	48
1. Vztahy materiální a ideologické jako předmět právní úpravy	51
2. Lidské chování jako nositel společenských vztahů	54
3. Vztah práva a předmětu jeho úpravy	56
4. Poměr vztahů právních a vztahů společenských, právem upravovaných	61
5. Tzv. mezery v právu (Exkurs)	63
Kapitola VI: Předmět právní úpravy	67
Kapitola VII: Podstatný diferenační znak	71
<i>Část druhá: Předmět československého socialistického občanského práva . . . . .</i>	81
Úvodní výklad	81
<i>Oddíl I: Předmět dispozice a sankce norem čs. socialistického občanského práva . . . . .</i>	84
Kapitola I: Úvodní výklad	84
Kapitola II: O majetkových vztazích všeobecně	88
Kapitola III: Chování lidí v majetkových vztazích	95
A. Vztahy vlastnické	96
1. Obecný výklad	96
2. Jednotlivá oprávnění vlastníkova	105
3. Tzv. věcná práva k věci cizí	111
B. Vztahy závazkové	113
I. Založené právními úkony	113
II. Závazky z porušení práva	123
1. Náhrada škody	126
2. Odpovědnost za vady	129
3. Odpovědnost za prodlení	130
4. Některé jiné případy odpovědnosti za porušení práva	132
III. Závazky z bezdůvodného obohacení	132
C. Vztahy vzniklé z důvodu dědění	134
D. Tzv. osobní nemajetkové vztahy	135
Kapitola IV. Závěr: Specifická diference lidského chování, upravovaného občanským právem	146

<i>Oddíl II: Předmět hypotézy norem čs. socialistického občanského práva . . . . .</i>	162
Kapitola I: Obecné určení subjektu občanskoprávních vztahů a předmětu chování jimi upravovaného	162
1. Subjekty občanskoprávních vztahů	163
2. Předmět občanským právem upravovaného lidského chování	167
Kapitola II: Obecné určení právních skutečností	169
Kapitola III: Exkurs o kauze a právním důvodu	172
<i>Oddíl III: Předmět právních vztahů a úkonů . . . . .</i>	183
Kapitola I: Předmět právních vztahů	183
Kapitola II: Předmět právních úkonů a předmět ochrany	189
1. Předmět právních úkonů	189
2. Předmět ochrany	191
<i>Část třetí: Systém československého socialistického občanského práva . . . . .</i>	203
<i>Oddíl I: Kvantitativní struktura právních vztahů . . . . .</i>	203
Kapitola I: Problematika absolutních a relativních práv z hlediska předmětu občanského práva a jeho systému	203
Kapitola II: Absolutní a relativní odpovědnost	228
Kapitola III: Pojem právního vztahu (Exkurs)	234
<i>Oddíl II: Tzv. práva věcná . . . . .</i>	250
<i>Oddíl III: Systém československého socialistického občanského práva . . . . .</i>	257
Kapitola I: Obecný výklad	257
Kapitola II: Obecná část občanského práva	255
1. Subjekty	266
2. Právní skutečnosti	268
3. Předmět lidského chování	270
Kapitola III: Práva absolutní	273
Kapitola IV: Práva relativní (obligace)	276
1. Obecné obligační právo	279
2. Hospodářské obligační právo	283
Kapitola V: Závěr a úvahy o systému občanského zákoníka	288
Seznam literatury	293
Ruské resumé	301
Francouzské resumé	307